

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2018/302 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 28. veljače 2018.

o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Za ostvarenje punog potencijala unutarnjeg tržišta, kao područja bez unutarnjih granica na kojem se osigurava slobodno kretanje, među ostalim, robe i usluga, nije dostatno samo ukinuti državne prepreke među državama članicama. To ukidanje mogu narušiti privatni subjekti koji uvode zapreke koje nisu u skladu sa slobodama unutarnjeg tržišta. To se događa kada trgovci koji posluju u jednoj državi članici blokiraju ili ograničavaju pristup svojim internetskim sučeljima, kao što su internetske stranice i aplikacije, klijentima iz drugih država članica koji žele sudjelovati u prekograničnim transakcijama (praksa poznata pod nazivom „geografsko blokiranje“). Do toga dolazi i kada za takve klijente iz drugih država članica pojedini trgovci primjenjuju različite opće uvjete pristupa svojoj robi i uslugama, i mrežno i izvanmrežno. Iako bi za takvo različito postupanje u nekim slučajevima moglo postojati objektivno opravdanje, postoje slučajevi kada neki trgovci svojom praksom uskraćuju ili ograničavaju pristup robi ili uslugama klijentima koji žele sudjelovati u prekograničnim transakcijama ili neki trgovci u tom pogledu primjenjuju različite opće uvjete pristupa koji nisu objektivno opravdani.
- (2) Postoje razni razlozi zbog kojih poduzeća, a osobito mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), primjenjuju različite opće uvjete pristupa. U mnogim slučajevima različita pravna okruženja, pravna nesigurnost, povezani rizici u pogledu primjenjivih propisa o zaštiti potrošača, propisa o okolišu i o označavanju, oporezivanje i fiskalna pitanja, troškovi dostave ili jezični zahtjevi doprinose nesklonosti trgovaca uspostavi trgovinskih odnosa s klijentima iz drugih država članica. U drugim slučajevima trgovci umjetno segmentiraju unutarnje tržište prema unutarnjim granicama i koče slobodno kretanje robe i usluga, čime ograničavaju prava klijenata te im onemogućuju da ostvare koristi od većeg izbora i optimalnih uvjeta. Takve diskriminirajuće prakse

⁽¹⁾ SL C 34, 2.2.2017., str. 93.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 6. veljače 2018. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 27. veljače 2018.

važan su čimbenik koji doprinosi relativno niskoj razini prekograničnih transakcija unutar Unije, uključujući sektor elektroničke trgovine, što sprečava ostvarivanje punog potencijala rasta unutarnjeg tržišta. Stoga bi ova Uredba trebala razjasniti situacije u kojima nema opravdanja za različito postupanje te vrste, što bi pak trebalo donijeti jasnoću i pravnu sigurnost svim sudionicima u prekograničnim transakcijama te osigurati da se pravila o nediskriminaciji mogu učinkovito primjenjivati i izvršavati širom unutarnjeg tržišta. Uklanjanje neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenta moglo bi potaknuti rast i povećati mogućnosti izbora za potrošače širom unutarnjeg tržišta.

- (3) Ovom se Uredbom želi riješiti pitanje neopravdanoga geografskog blokiranja uklanjanjem određenih prepreka za funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Međutim, treba voditi računa o tome da mnoge razlike u zakonodavstvima država članica, poput onih koje rezultiraju različitim nacionalnim standardima ili izostankom uzajamnog priznavanja ili usklađivanja na razini Unije, i dalje čine znatne prepreke prekograničnoj trgovini. Te prepreke i dalje uzrokuju fragmentaciju unutarnjeg tržišta, što često dovodi do toga da trgovci primjenjuju praksu geografskog blokiranja. Europski parlament, Vijeće i Komisija trebali bi stoga nastaviti s rješavanjem pitanja tih prepreka kako bi se smanjila fragmentacija tržišta i ostvarilo unutarnje tržište.
- (4) U skladu s člankom 20. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ države članice trebaju osigurati da pružatelji usluga s poslovnim nastanom u Uniji s primateljima usluga ne postupaju različito ovisno o njihovom državljanstvu ili mjestu boravišta. No ta odredba nije bila popuno učinkovita u suzbijanju diskriminacije te njome nije dostatno smanjena pravna nesigurnost. Cilj je ove Uredbe dodatno pojasniti članak 20. Direktive 2006/123/EZ definiranjem određenih situacija u kojima različito postupanje na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana ne može biti opravdano na temelju te odredbe. Međutim, ako je ova Uredba u suprotnosti s odredbama Direktive 2006/123/EZ, prednost bi trebala imati ova Uredba. Nadalje, neopravdano geografsko blokiranje i drugi oblici diskriminacije na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana mogu biti i posljedica mjera trgovaca s poslovnim nastanom u trećim zemljama, koji nisu obuhvaćeni područjem primjene te direktive.
- (5) Stoga su, za potrebe osiguravanja dobrog funkcioniranja unutarnjeg tržišta i poticanja pristupa robi i uslugama i njihovog slobodnog kretanja u cijeloj Uniji bez diskriminacije na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana, potrebne ciljane mjere utvrđene ovom Uredbom, kojima se predviđa jasan, jedinstven i učinkovit skup pravila o ograničenom broju pitanja. Cilj tih mjera trebao bi biti proširiti izbor i pristup klijenata robi i uslugama, uzimajući pritom na odgovarajući način u obzir slobodu trgovaca da svoju trgovinsku politiku organiziraju u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.
- (6) Cilj je ove Uredbe spriječiti diskriminaciju na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata, uključujući neopravdano geografsko blokiranje, u prekograničnim transakcijama između trgovca i klijenta u vezi s prodajom robe i pružanjem usluga unutar Unije. Njome se želi riješiti pitanje izravne i neizravne diskriminacije. Njome se tako želi obuhvatiti i neopravdane razlike u postupanju na temelju drugih razlikovnih kriterija koji dovode do istog rezultata kao primjena kriterija koji se izravno temelje na državljanstvu ili mjestu boravišta klijenata, bez obzira na to nalazi li se dotični klijent trajno ili privremeno u drugoj državi članici, ili mjestu poslovnog nastana klijenata. Ti se drugi kriteriji osobito mogu primjenjivati na temelju informacija koje upućuju na fizičku lokaciju klijenata, kao što je IP adresa kojom se koristi pri pristupu internetskom sučelju, adresa koja se daje za potrebe dostave robe, odabrani jezik ili država članica u kojoj je izdan klijentov platni instrument.
- (7) Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na situacije koje su u cijelosti unutarnje situacije jedne države članice, kada su svi relevantni elementi transakcije ograničeni na jednu državu članicu, osobito državljanstvo, mjesto boravišta ili mjesto poslovnog nastana klijenta ili trgovca, mjesto izvršenja, sredstva plaćanja upotrijebljena u transakciji ili ponudi, kao i upotreba internetskog sučelja.
- (8) Širom Unije su kao posljedica provedbe Direktive 2006/123/EZ u određenim uslužnim sektorima trgovcima uklonjene određene regulatorne i administrativne prepreke. Stoga bi trebalo u smislu materijalnog područja primjene osigurati usklađenost ove Uredbe i Direktive 2006/123/EZ. U skladu s tim, ova bi se Uredba trebala

⁽¹⁾ Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

primjenjivati među ostalim i na elektronički isporučene usluge koje nisu audiovizualne prirode, čija je glavna značajka omogućavanje pristupa i korištenje djelima zaštićenima autorskim pravom ili drugim zaštićenim sadržajima, no podložno posebnom izuzeću te naknadnom ocjenjivanju tog izuzeća, predviđenima ovom Uredbom. Iz područja primjene ove Uredbe izuzimaju se audiovizualne usluge, uključujući usluge čija je temeljna svrha pružanje pristupa prijenosima sportskih događanja i koje se pružaju na temelju isključivih teritorijalnih licencija. Trebalo bi stoga isključiti i pristup maloprodajnim financijskim uslugama, uključujući platne usluge, neovisno o odredbama ove Uredbe o nediskriminaciji u plaćanjima.

- (9) Diskriminacija može nastati i u vezi s uslugama u području prijevoza, posebno u pogledu prodaje karata za prijevoz putnika. No u tom pogledu uredbe (EZ) br. 1008/2008 ⁽¹⁾, (EU) br. 1177/2010 ⁽²⁾ i (EU) br. 181/2011 ⁽³⁾ Europskog parlamenta i Vijeća već sadržavaju opsežne zabrane diskriminacije kojima je obuhvaćena sva diskriminirajuća praksa koja se nastoji suzbiti ovom Uredbom. Nadalje, Uredbu (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ u tu se svrhu namjerava izmijeniti u bliskoj budućnosti. Stoga, kako bi se osigurala dosljednost s područjem primjene Direktive 2006/123/EZ, usluge u području prijevoza trebale bi ostati izvan područja primjene ove Uredbe.
- (10) Ako trgovac nudi paket koji kombinira nekoliko usluga ili paket robe kombinirane s uslugama, a pritom bi jedna od tih usluga ili više njih, da se nude na pojedinačnoj osnovi, bile obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, a druga usluga ili više njih ne bi, taj bi trgovac trebao ili poštovati zabrane navedene u ovoj Uredbi u pogledu cijelog paketa ili barem na pojedinačnoj osnovi ponuditi usluge obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, ako isti trgovac te usluge klijentima nudi na pojedinačnoj osnovi. Ako trgovac pruža uslugu ili robu na pojedinačnoj osnovi izvan paketa, trebao bi i dalje moći slobodno odrediti cijenu koju će primijeniti na tu uslugu ili robu izvan paketa, pod uvjetom da ne primjenjuje različite cijene zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana.
- (11) Ovom Uredbom ne bi se trebala dovoditi u pitanje pravila koja se primjenjuju u području oporezivanja s obzirom na to da je Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđena posebna osnova za djelovanje na razini Unije u pogledu poreznih pitanja.
- (12) U skladu s Uredbom (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ odabir prava koje je mjerodavno za ugovore između potrošača i poduzetnika koji provodi svoje komercijalne ili stručne djelatnosti u državi u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ili koji bilo kojim sredstvima usmjerava takve djelatnosti na tu državu ili na više država uključujući tu državu, ne može za posljedicu imati lišavanje potrošača zaštite koja mu je osigurana odredbama od kojih se, na temelju prava države u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište, ne može odstupiti sporazumom. U skladu s Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ u stvarima vezanim s ugovorom između potrošača i osobe koja obavlja trgovačku ili profesionalnu djelatnost u državi članici u kojoj potrošač ima domicil ili koji na bilo koji način usmjerava te djelatnosti u tu državu članicu ili u više država članica uključujući tu državu članicu, potrošač može pokrenuti postupak protiv druge strane pred sudovima države članice u kojoj potrošač ima domicil te se samo pred tim sudovima može pokrenuti postupak protiv potrošača.
- (13) Ovom Uredbom ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima, a posebno odredbe o pravu koje je mjerodavno za ugovorne obveze te o nadležnosti sudova iz uredbi (EZ) br. 593/2008 i (EU) br. 1215/2012. Posebno, samu činjenicu da trgovac postupa u skladu s ovom Uredbom ne bi trebalo tumačiti na način da se podrazumijeva da trgovac usmjerava svoje djelatnosti na državu članicu

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31.10.2008., str. 3.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1177/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o pravima putnika kada putuju morem ili unutarnjim plovnim putovima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 334, 17.12.2010., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u autobusnom prijevozu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 55, 28.2.2011., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu (SL L 315, 3.12.2007., str. 14.).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I), (SL L 177, 4.7.2008., str. 6.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

potrošača u smislu članka 6. stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 593/2008 i članka 17. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1215/2012. Stoga, samu činjenicu da trgovac ne blokira ili ne ograničava pristup internetskom sučelju potrošačima iz druge države članice, ne primjenjuje različite opće uvjete pristupa u slučajevima utvrđenima u ovoj Uredbi ili ne primjenjuje različite uvjete za platne transakcije u okviru raspona sredstava plaćanja koje prihvaća, ne bi trebalo samo po sebi smatrati kao „usmjeravanje djelatnosti trgovca na državu članicu potrošača” za potrebe određivanja mjerodavnog prava i nadležnosti. Isto tako ne bi trebalo samo na temelju tih razloga smatrati da trgovac svoje djelatnosti usmjerava na državu članicu u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ili domicil ako trgovac pruža informacije i pomoć potrošaču nakon sklapanja ugovora do kojeg je došlo zbog poštovanja obveza koje trgovac ima u skladu s ovom Uredbom.

- (14) U pogledu značenja i primjene pojma „elektronički isporučениh usluga” kako je definiran u ovoj Uredbi, važno je pružiti pravnu sigurnost i osigurati dosljednost s pravom Unije o porezu na dodanu vrijednost (PDV), koje omogućuje trgovcu prijavu i plaćanje PDV-a na pojednostavljen način putem minisustava za pružanje usluga na jednom mjestu u području PDV-a, u skladu s pravilima o posebnom programu za porezne obveznike koji nemaju poslovni nastan navedenima u Direktivi Vijeća 2006/112/EZ ⁽¹⁾ i Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 282/2011 ⁽²⁾. Zbog brzog tehnološkog razvoja i razvoja trgovine pojam elektronički isporučениh usluga trebalo bi definirati na tehnološki neutralan način, upućivanjem na glavne karakteristike takvih usluga, na način koji je dosljedan definiciji iz članka 7. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) br. 282/2011. U skladu s time, prilikom tumačenja i primjene te definicije trebalo bi na odgovarajući način uzeti u obzir dodatna pojašnjenja iz Priloga II. Direktivi 2006/112/EZ i iz članka 7. stavaka 2. i 3. Provedbene uredbe (EU) br. 282/2011 i Priloga I. toj uredbi, ako usluge navedene u tim odredbama pripadaju području primjene ove Uredbe.
- (15) Diskriminirajuća praksa koja se nastoji suzbiti ovom Uredbom obično se provodi putem općih uvjeta te ostalih uvjeta i informacija koje je trgovac odredio i koje primjenjuje ili se primjenjuju u njegovo ime kao preduvjet za dobivanje pristupa predmetnoj robi ili uslugama, a koji su dostupni široj javnosti. Takvi opći uvjeti pristupa među ostalim uključuju cijene, uvjete plaćanja i uvjete dostave. Trgovac ih može učiniti dostupnima široj javnosti ili ih se takvima može učiniti u njegovo ime različitim sredstvima, kao što su objava informacija u oglasima, na internetskim stranicama ili u predugovornoj ili ugovornoj dokumentaciji. Takvi opći uvjeti pristupa primjenjuju se ako trgovac i klijent nisu individualno u pregovorima dogovorili i izravno sklopili sporazum koji predviđa suprotno. Uvjeti koji su individualno u pregovorima dogovoreni između trgovca i klijenata ne bi se za potrebe ove Uredbe trebali smatrati općim uvjetima pristupa.
- (16) Potrošači i poduzeća, posebice mikropoduzeća i MSP-ovi, često su u sličnom položaju pri kupnji robe ili usluga kao krajnji korisnici na temelju općih uvjeta pristupa. Stoga bi i potrošače i poduzeća, kada su u svojstvu klijenata za potrebe ove Uredbe, trebalo zaštititi od diskriminacije zbog razloga povezanih s njihovim državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana. Međutim, ta se zaštita ne bi trebala proširiti na klijente koji kupuju robu ili usluge za naknadnu preprodaju, preinaku, preradu, iznajmljivanje ili podugovaranje jer bi se time utjecalo na sustave distribucije među poduzećima koji se uvelike upotrebljavaju u kontekstu poslovanja među poduzećima, o kojima se često vode bilateralni pregovori i koji su izravno povezani s poslovnim strategijama kako na višim tako i na nižim razinama. Primjeri takvih sustava su selektivna i ekskluzivna distribucija, kojima se proizvođačima u načelu omogućuje da odaberu trgovce na malo, podložno poštovanju pravila o tržišnom natjecanju. Ova Uredba stoga ne bi trebala dovoditi u pitanje nediskriminirajuće prakse trgovaca kojima se ograničavaju transakcije ili ponavljajuće transakcije, kako bi se spriječilo da poduzeća kupuju količine koje premašuju njihove interne potrebe, vodeći računa o veličini poduzeća, s ciljem utvrđivanja radi li se o kupnji isključivo za krajnju potrošnju.
- (17) Učinci koje na klijente i na unutarnje tržište ima diskriminirajuće postupanje u pogledu transakcija za prodaju robe ili za pružanje usluga unutar Unije jednaki su, bez obzira na to ima li trgovac poslovni nastan u državi članici ili u trećoj zemlji. Kako bi se osiguralo da konkurentni trgovci podliježu istim zahtjevima u tom pogledu, ova bi se Uredba trebala stoga primjenjivati jednako na sve trgovce, uključujući internetska tržišta, koji posluju unutar Unije.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. o utvrđivanju provedbenih mjera za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 77, 23.3.2011., str. 1.).

- (18) Kako bi se klijentima povećala sposobnost pristupa informacijama o prodaji robe i pružanju usluga na unutarnjem tržištu te povećala transparentnost, među ostalim u pogledu cijena, trgovci ne bi smjeli, ni uporabom tehnoloških mjera ni drukčije, klijentima onemogućavati potpuni i jednaki pristup internetskim sučeljima, među ostalim u obliku mobilnih aplikacija, na temelju njihovog državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana. Tehnološke mjere za ograničavanje takvog pristupa mogu obuhvaćati osobito sve tehnologije s pomoću kojih se određuje fizička lokacija klijenta, uključujući praćenje te lokacije putem IP adrese ili koordinata dobivenih globalnim navigacijskim satelitskim sustavom. Međutim, zabranu diskriminacije u pogledu pristupa internetskim sučeljima ne bi trebalo tumačiti kao stvaranje obveze za trgovca da uspostavi transakcije s klijentima.
- (19) Kako bi se osiguralo jednako postupanje s klijentima i izbjegla diskriminacija, kako se zahtijeva ovom Uredbom, trgovci ne bi smjeli dizajnirati svoje internetsko sučelje niti bi smjeli primjenjivati tehnološka sredstva na način kojim se u praksi klijentima iz drugih država članica ne bi omogućilo da lako dovrše svoje narudžbe.
- (20) Pojedini trgovci upotrebljavaju različite inačice svojih internetskih sučelja kojima ciljaju na klijente iz različitih država članica. Iako bi ta mogućnost trebala postojati, trebalo bi biti zabranjeno preusmjeravanje klijenata s jedne inačice internetskog sučelja na drugu bez njihova izričitog pristanka. Trgovci ne bi smjeli podliježati obvezi da svaki put kada isti klijent posjeti isto internetsko sučelje od tog klijenta zahtijevaju izričiti pristanak. Nakon što klijent da izričit pristanak, među ostalim izražavanjem preferencije koja se primjenjuje na osobni račun, taj bi se izričit pristanak trebao smatrati valjanim za svaki sljedeći put kada isti klijent posjeti isto internetsko sučelje. Klijent bi trebao imati mogućnost u bilo kojem trenutku povući taj pristanak. Klijentu bi sve inačice internetskog sučelja u svakom trenutku trebale ostati lako dostupne.
- (21) U određenim slučajevima blokiranje ili ograničavanje pristupa ili preusmjeravanje na drugu inačicu internetskog sučelja bez izričitog pristanka klijenta, a zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta, može biti potrebno kako bi se osigurala usklađenost s pravnim zahtjevom utvrđenim u pravu Unije ili u propisima države članice u skladu s pravom Unije, kojima trgovac podliježe s obzirom na to da posluje u toj državi članici. Tim se propisima klijentu može ograničiti pristup određenoj robi ili uslugama, primjerice zabranom prikaza određenog sadržaja u određenim državama članicama. Trgovcima ne bi trebalo biti onemogućeno poštovanje tih zahtjeva te bi oni stoga trebali moći blokirati ili ograničiti pristup ili preusmjeriti određene klijente ili klijente na određenim područjima na određeno internetsko sučelje, ako je to zbog tog razloga potrebno. U ovoj se Uredbi ničim ne namjerava ograničiti sloboda izražavanja ni sloboda i pluralizam medija, uključujući slobodu tiska, kako su zajamčeni u Uniji i u državama članicama, a posebno člankom 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).
- (22) U određenim posebnim slučajevima ne mogu se objektivno opravdati razlike u postupanju s klijentima primjenom općih uvjeta pristupa, uključujući izravno odbijanje prodaje robe ili pružanja usluga zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenata. U tim slučajevima sve bi takve diskriminacije trebale biti zabranjene te bi klijenti slijedom toga trebali imati pravo, u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima ovom Uredbom, sudjelovati u transakcijama pod istim uvjetima kao i lokalni klijenti te bi trebali imati potpuni i jednaki pristup svojoj različitoj ponudenoj robi ili uslugama, neovisno o njihovom državljanstvu, mjestu boravišta ili mjestu poslovnog nastana. Trgovci bi stoga, ako je to potrebno, trebali poduzeti mjere s ciljem osiguravanja poštovanja te zabrane diskriminacije ako bi dotičnim klijentima inače bio uskraćen takav potpuni i jednaki pristup.
- (23) Prvi od tih slučajeva odnosi se na situaciju u kojoj trgovac prodaje robu i ta se roba dostavlja u državu članicu za koju trgovac u svojim općim uvjetima pristupa nudi usluge dostave ili se roba preuzima na lokaciji dogovorenoj između trgovca i klijenta u državi članici u kojoj trgovac nudi takvu mogućnost u svojim općim uvjetima pristupa. U tom bi slučaju klijent trebao moći kupiti robu pod potpuno istim uvjetima, uključujući cijenu i uvjete dostave robe, kao i slični klijenti koji su rezidenti ili imaju poslovni nastan u državi članici u koju se roba dostavlja ili u kojoj se roba preuzima. To bi moglo značiti da će strani klijenti morati preuzeti robu u toj državi članici ili u drugoj državi članici u koju trgovac dostavlja ili se sami pobrinuti za prekograničnu dostavu robe. U tom slučaju, u skladu s Direktivom 2006/112/EZ, nije se potrebno prijaviti u svrhu PDV-a u državi članici klijenta.

- (24) Drugi se slučaj odnosi na situaciju u kojoj trgovac pruža elektronički isporučene usluge. U tom slučaju nije potrebna fizička isporuka jer se usluge pružaju elektronički. Trgovac može prijaviti i platiti PDV na pojednostavljen način u skladu s pravilima primjenjivima na minisustav za pružanje usluga na jednom mjestu u području PDV-a, utvrđenima u Provedbenoj uredbi (EU) br. 282/2011. Elektronički isporučene usluge uključuju, primjerice, usluge u oblaku, usluge skladištenja podataka, smještaj internetskih stranica, pružanje usluga vatrozida, upotrebu tražilica i internetskih imenika.
- (25) Konačno, primjena različitih općih uvjeta pristupa zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta ne bi bila opravdana ni u slučaju u kojem trgovac pruža usluge koje klijent prima na fizičkoj lokaciji poput prostora trgovca ili druge određene lokacije na kojoj trgovac nudi pružanje usluga na području na kojem trgovac posluje. Ti se slučajevi odnose na pružanje usluga koje nisu elektronički isporučene usluge, kao što su hotelski smještaj, sportski događaji, najam automobila i ulaznice za glazbene festivale ili zabavne parkove. U tim se slučajevima trgovac ne mora prijaviti u svrhe PDV-a u drugoj državi članici niti organizirati prekograničnu dostavu robe.
- (26) U svim tim slučajevima, a na temelju odredaba o pravu koje je mjerodavno za ugovorne obveze te o nadležnosti iz uredaba (EZ) br. 593/2008 i (EU) br. 1215/2012, ako trgovac ne obavlja svoje djelatnosti u državi članici potrošača ili ondje ne usmjerava svoje djelatnosti, usklađenost s ovom Uredbom za trgovca ne podrazumijeva dodatne troškove povezane s nadležnosti ili razlikama u mjerodavnom pravu. Međutim, ako trgovac obavlja svoje djelatnosti u državi članici potrošača ili ondje usmjerava svoje djelatnosti, pokazao je namjeru da uspostavi trgovinske odnose s potrošačima iz te države članice i stoga je u mogućnosti uzeti u obzir sve te troškove.
- (27) Zabranu diskriminacije klijenata u skladu s ovom Uredbom ne bi trebalo tumačiti kao da se njome trgovcima uskraćuje mogućnost da robu ili usluge nude u različitim državama članicama ili određenim skupinama klijenata putem ciljanih ponuda i različitih općih uvjeta pristupa, među ostalim uspostavom posebnog internetskog sučelja za pojedinu državu članicu. U tim bi situacijama, međutim, trgovci sa svojim klijentima trebali uvijek postupati na nediskriminirajući način, bez obzira na njihovo državljanstvo, mjesto boravišta ili mjesto poslovnog nastana, ako klijent želi iskoristiti takve ponude i opće uvjete pristupa. Tu zabranu ne bi trebalo tumačiti kao da se njome sprečava primjena općih uvjeta pristupa koji se razlikuju zbog drugih razloga, primjerice članstva u određenom udruženju ili doprinosa trgovcu, ako ti razlozi nisu povezani s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana. Tu zabranu ne bi trebalo tumačiti ni kao da se njome trgovcima uskraćuje sloboda da na nediskriminirajućoj osnovi nude različite uvjete, uključujući različite cijene, na različitim prodajnim mjestima, poput prodavaonica i internetskih stranica, ili da daju posebne ponude samo na određenom području unutar države članice.
- (28) Nadalje, tu zabranu ne bi trebalo tumačiti kao da se njome utječe na primjenu bilo kojeg teritorijalnog ili drugog ograničenja poslijeprodajne pomoći za klijente ili poslijeprodajnih usluga koje trgovac nudi klijentima. Stoga ovu Uredbu ne bi trebalo tumačiti kao da se njome nameće obveza prekogranične dostave robe u drugu državu članicu u kojoj trgovac inače ne bi ponudio mogućnost takve dostave svojim klijentima. Također je ne bi trebalo tumačiti kao da se njome predviđa dodatna obveza snošenja troškova poštarine i prijevoza te sastavljanja i rastavljanja koji premašuju ono što je već dogovoreno ugovorom u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom. Primjenom ove Uredbe ne bi trebalo dovoditi u pitanje direktive 1999/44/EZ ⁽¹⁾ i 2011/83/EU ⁽²⁾ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (29) Sama usklađenost s ovom Uredbom sama po sebi ne podrazumijeva obvezu za trgovca da poštuje neugovorne nacionalne pravne zahtjeve države članice klijenta povezane s dotičnom robom i uslugama, poput označavanja ili zahtjeva za pojedine sektore, ili da informira klijente o tim zahtjevima.
- (30) Trgovci obuhvaćeni posebnim programom predviđenim u glavi XII. poglavlju 1. Direktive 2006/112/EZ nisu dužni plaćati PDV u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan. Za te bi trgovce, kada pružaju elektronički isporučene usluge, zabrana primjene različitih općih uvjeta pristupa zbog razloga povezanih s državljanstvom,

⁽¹⁾ Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL L 171, 7.7.1999., str. 12.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta podrazumijevala zahtjev za registracijom radi obračuna PDV-a drugih država članica te bi mogla prouzročiti dodatne troškove koji bi bili nerazmjerno opterećenje s obzirom na veličinu i značajke dotičnih trgovaca. Stoga bi te trgovce trebalo izuzeti od te zabrane sve dok se takav program primjenjuje.

- (31) U svim tim situacijama postoje slučajevi u kojima bi, zbog određene zabrane ili zahtjeva utvrđenog u pravu Unije ili u propisima država članica u skladu s pravom Unije, trgovcima mogla biti onemogućena prodaja robe ili pružanje usluga određenim klijentima ili klijentima na određenim područjima zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta. Propisima država članica, u skladu s pravom Unije, od trgovaca se može zahtijevati i poštovanje određenih pravila o cijenama knjiga. Trgovcima ne bi trebalo biti onemogućeno da, u mjeri u kojoj je to potrebno, poštuju takve propise.
- (32) U skladu s pravom Unije trgovci u načelu imaju slobodu izbora sredstava plaćanja koja će prihvaćati. U skladu s Uredbom (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Direktivom (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ trgovci koji prihvaćaju platne instrumente na temelju kartica određenog brenda i kategorije nisu obvezni prihvatiti kartice te iste kategorije drugih brendova platnih instrumenata na temelju kartica, ili druge kategorije kartice tog istog brenda. Stoga trgovci koji prihvaćaju debitnu karticu određenog brenda nisu obvezni prihvatiti kreditnu karticu tog brenda niti, ako prihvaćaju potrošačke kreditne kartice određenog brenda, prihvatiti komercijalne kreditne kartice istog brenda. Jednako tako, trgovac koji se koristi uslugama iniciranja plaćanja definiranim u Direktivi (EU) 2015/2366 nema nikakvu obvezu prihvatiti plaćanje ako se time zahtijeva sklapanje novog ili izmijenjenog ugovora s pružateljem usluga iniciranja plaćanja. Međutim, jednom kada ih odaberu, trgovci ne bi smjeli diskriminirati klijente unutar Unije odbijanjem određenih transakcija ili inače primjenom određenih različitih uvjeta plaćanja za te transakcije zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta. U tom posebnom kontekstu, trebalo bi isto tako biti izričito zabranjeno takvo neopravdano nejednako postupanje zbog razloga povezanih s lokacijom računa za plaćanje, mjestom poslovnog nastana pružatelja platnih usluga ili mjestom izdavanja platnog instrumenta u Uniji. Nadalje, trebalo bi napomenuti da je svim primateljima plaćanja, uključujući trgovce, Uredbom (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ već zabranjeno zahtijevati da se bankovni računi nalaze u određenoj državi članici kako bi plaćanje u eurima bilo prihvaćeno. Trgovac bi i dalje trebao moći slobodno tražiti nediskriminirajuće naknade za uporabu platnog instrumenta, podložno pravu Unije. To pravo podliježe i ograničenjima koja su države članice uvele u skladu s člankom 62. stavkom 5. Direktive (EU) 2015/2366.
- (33) Direktivom (EU) 2015/2366 uvedeni su strogi sigurnosni zahtjevi u pogledu iniciranja i obrade elektroničkih plaćanja. Ti zahtjevi smanjuju rizik od prijevare za sve nove i tradicionalnije načine plaćanja, a posebno za plaćanja na internetu. Pružatelji platnih usluga obvezni su primijeniti takozvanu pouzdanu autentifikaciju klijenta, postupak autentifikacije s pomoću kojeg se potvrđuje identitet korisnika platne usluge ili platne transakcije. Za transakcije na daljinu, primjerice plaćanja na internetu, sigurnosni zahtjevi još su detaljniji: zahtijeva se dinamična poveznica s iznosom transakcije i računom primatelja plaćanja radi bolje zaštite korisnika jer se tako u slučaju pogreške ili pokušaja prijevare rizik svodi na najmanju moguću mjeru. Kao rezultat tih zahtjeva, rizik od prijevare pri plaćanju tijekom nacionalne i prekogranične kupnje znatno je smanjen. Međutim, u situacijama kada trgovcu nije dostupno nikakvo drugo sredstvo za smanjenje rizika od neispunjavanja obveza od strane klijenata, uključujući posebice poteškoće povezane s procjenom kreditne sposobnosti klijenta, trgovcima bi trebalo biti dopušteno da uskrate isporuku robe ili pružanje usluge dok ne zaprime potvrdu da je platna transakcija pravilno inicirana. U slučaju izravnog terećenja, trgovcima bi trebalo biti dopušteno zatražiti uplatu predujma preko kreditnog transfera prije isporuke robe ili pružanja usluge. Različito bi se postupanje, međutim, trebalo temeljiti samo na objektivnim i opravdanim razlozima.
- (34) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na primjenu pravila o tržišnom natjecanju, a posebno članaka 101. i 102. UFEU-a. Osobito, ova Uredba, a posebno njezine odredbe o pristupu robi ili uslugama, ne bi trebala utjecati na

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica (SL L 123, 19.5.2015., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

sporazume kojima se ograničava aktivna prodaja u smislu Uredbe Komisije (EU) br. 330/2010 ⁽¹⁾. Za sporazume kojima se trgovcima nameću obveze nesudjelovanja u pasivnoj prodaji u pogledu određenih klijenata ili skupina klijenata na određenim područjima općenito se smatra da ograničuju tržišno natjecanje i obično se ne mogu izuzeti od zabrane utvrđene u članku 101. stavku 1. UFEU-a. Ako se, međutim, takvo izuzeće primjenjuje ili ako ugovorna ograničenja nisu obuhvaćena člankom 101. UFEU-a, postoji rizik da bi ih se moglo koristiti za zaobilaženje odredaba ove Uredbe. Stoga bi relevantne odredbe tih sporazuma trebale biti automatski ništave ako se njima trgovcima nameću obveze da djeluju u suprotnosti sa zabranama utvrđenima ovom Uredbom u pogledu pristupa internetskim sučeljima, pristupa robi ili uslugama te plaćanja. Te se odredbe odnose, primjerice, na ugovorna ograničenja kojima se trgovce sprečava da odgovaraju na spontane zahtjeve pojedinačnih klijenata za prodaju robe, bez isporuke, izvan područja koje je trgovcu dodijeljeno ugovorom, a zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta.

- (35) Države članice trebale bi odrediti jedno ili više tijela nadležnih za poduzimanje učinkovitih mjera kako bi se osigurala usklađenost s ovom Uredbom. Ta tijela, koja bi mogla uključivati sudove i upravna tijela, trebala bi imati potrebne ovlasti kako bi trgovcu naložila da se pridržava ove Uredbe. Države članice trebale bi osigurati i da se protiv trgovaca u slučaju povrede ove Uredbe mogu poduzeti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće mjere.
- (36) Potrošači bi trebali biti u mogućnosti primiti pomoć nadležnih tijela, čime bi se olakšalo rješavanje sporova s trgovcima koji proizlaze iz primjene ove Uredbe, uključujući, prema potrebi, tijela osnovana u skladu s Uredbom (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (37) Ovu bi Uredbu trebalo redovito ocjenjivati kako bi se, prema potrebi, mogle predlagati izmjene. Pri takvom ocjenjivanju trebalo bi uzimati u obzir ukupni učinak ove Uredbe na unutarnje tržište i prekograničnu e-trgovinu. Prvo bi ocjenjivanje trebalo biti usredotočeno na procjenu mogućeg proširenja zabrane različitih općih uvjeta pristupa na elektronički isporučene usluge, uključujući one čija je glavna značajka omogućavanje pristupa i korištenje djelima zaštićenima autorskim pravom ili drugim zaštićenim sadržajima, pod uvjetom da trgovac ima potrebna prava za relevantna područja. U njemu bi također trebalo analizirati bi li se područje primjene ove Uredbe trebalo proširiti na usluge koje se nalaze izvan područja primjene Direktive 2006/123/EZ, vodeći računa o posebnostima svake od tih usluga.
- (38) S ciljem olakšavanja učinkovitog izvršavanja pravila utvrđenih ovom Uredbom, u pogledu tih pravila trebali bi biti dostupni i mehanizmi kojima se osigurava prekogranična suradnja među nadležnim tijelima predviđeni u Uredbi (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Međutim, budući da se Uredba (EZ) br. 2006/2004 primjenjuje samo u pogledu propisa kojima se štite interesi potrošača, ti bi mehanizmi trebali biti dostupni samo ako je klijent potrošač. Uredbu (EZ) br. 2006/2004 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. S obzirom na to da se Uredba (EZ) br. 2006/2004 stavlja izvan snage Uredbom (EU) 2017/2394 ⁽⁴⁾ s učinkom od 17. siječnja 2020., i tu bi uredbu trebalo izmijeniti radi očuvanja zaštite interesa potrošača.
- (39) Kako bi se omogućili postupci za dobivanje sudskih naloga s ciljem zaštite kolektivnih interesa potrošača u pogledu akata koji su u suprotnosti s ovom Uredbom u skladu s Direktivom 2009/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, i tu bi direktivu trebalo izmijeniti dodavanjem upućivanja na ovu Uredbu u njezinu Prilogu I. Potrošače bi također trebalo poticati na korištenje mehanizama za izvansudsko rješavanje sporova o ugovornim obvezama koje nastaju na temelju ugovora o *online* prodaji ili uslugama utvrđenih u Uredbi (EU) br. 524/2013.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja (SL L 102, 23.4.2010., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o *online* rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Uredba o *online* rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18.6.2013., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za provedbu zakona o zaštiti potrošača (Uredba o suradnji u zaštiti potrošača) (SL L 364, 9.12.2004., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 345, 27.12.2017., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača (SL L 110, 1.5.2009., str. 30.).

- (40) Trgovci, tijela javne vlasti i druge zainteresirane strane trebali bi imati dovoljno vremena za prilagodbu i osiguranje usklađenosti s odredbama ove Uredbe.
- (41) Kako bi se postigao cilj učinkovitog rješavanja pitanja izravne i neizravne diskriminacije na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata, primjereno je donijeti uredbu, koja se izravno primjenjuje u svim državama članicama. To je potrebno radi osiguravanja jedinstvene primjene pravila o nediskriminaciji širom Unije te njihova stupanja na snagu u isto vrijeme. Samo se uredbom osigurava stupanj jasnoće, ujednačenosti i pravne sigurnosti koji je potreban da bi se klijentima omogućilo da u potpunosti iskoriste ta pravila.
- (42) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest sprečavanje izravne i neizravne diskriminacije na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata, uključujući neopravdano geografsko blokiranje, u transakcijama s trgovcima u Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog prekogranične prirode problema i nedovoljne jasnoće postojećeg pravnog okvira, nego se zbog svojeg opsega i potencijalnog učinka na trgovinu na unutarnjem tržištu on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (43) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i postupa se u skladu s načelima priznatima u Povelji. Ovom Uredbom osobito se nastoji osigurati puno poštovanje članaka 11., 16., 17. i 38. Povelje,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Cilj i područje primjene

1. Svrha je ove Uredbe doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta sprečavanjem neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije koja se izravno ili neizravno temelji na državljanstvu, mjestu boravišta ili mjestu poslovnog nastana klijenata, među ostalim dodatnim pojašnjavanjem određenih situacija u kojima različito postupanje ne može biti opravdano na temelju članka 20. stavka 2. Direktive 2006/123/EZ.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na situacije koje su u potpunosti unutarnje naravi, kada su svi relevantni elementi transakcije ograničeni na jednu državu članicu.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje na djelatnosti iz članka 2. stavka 2. Direktive 2006/123/EZ.
4. Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje pravila primjenjiva u području oporezivanja.
5. Ovom se Uredbom ne utječe na pravila primjenjiva u području autorskog prava i srodnih prava, posebice pravila predviđena Direktivom 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
6. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje pravo Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima. Usklađenost s ovom Uredbom ne tumači se na način da se podrazumijeva da trgovac usmjerava svoje djelatnosti na državu članicu u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ili domicil u smislu članka 6. stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 593/2008 i članka 17. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1215/2012. Osobito, ako trgovac koji djeluje u skladu s člancima 3., 4. i 5. ove Uredbe ne blokira ili ne ograničava pristup potrošača svojem internetskom sučelju, ne preusmjerava potrošače na temelju njihovog državljanstva ili mjesta boravišta na inačicu svojeg internetskog sučelja različitu od onog internetskog sučelja kojemu su potrošači prvotno željeli pristupiti, ne primjenjuje različite opće uvjete pristupa pri prodaji robe ili pružanju usluga u situacijama utvrđenima ovom Uredbom, ili ako na nediskriminirajućoj osnovi prihvaća platne instrumente izdane u drugoj državi članici, tada se samo na temelju tih razloga ne smatra da taj trgovac usmjerava svoje djelatnosti na državu članicu u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ili domicil. Isto tako se samo na temelju tih razloga ne smatra da taj trgovac usmjerava svoje djelatnosti na državu članicu u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ili domicil ako taj trgovac pruža informacije i pomoć potrošaču nakon sklapanja ugovora do kojeg je došlo zbog poštovanja obveza koje trgovac ima u skladu s ovom Uredbom.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, 22.6.2001., str. 10.).

7. Članak 20. stavak 2. Direktive 2006/123/EZ primjenjuje se u mjeri u kojoj se ovom Uredbom ne utvrđuju detaljnije odredbe.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „elektronički isporučene usluge” znači usluge koje su dostavljene putem interneta ili elektroničke mreže, a čija priroda je da se u velikoj mjeri obavljaju automatizirano i s minimalnim čovjekovim sudjelovanjem te da se u odsutnosti informacijske tehnologije ne bi moglo osigurati njihovo pružanje;
2. „međubankovna naknada” znači međubankovna naknada kako je definirana u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2015/751;
3. „platni instrument na temelju kartica” znači platni instrument na temelju kartica kako je definiran u članku 2. točki 20. Uredbe (EU) 2015/751;
4. „platni brend” znači platni brend kako je definiran u članku 2. točki 30. Uredbe (EU) 2015/751;
5. „platna transakcija” znači platna transakcija kako je definirana u članku 4. točki 5. Direktive (EU) 2015/2366;
6. „platna usluga” znači platna usluga kako je definirana u članku 4. točki 3. Direktive (EU) 2015/2366;
7. „pružatelj platnih usluga” znači pružatelj platnih usluga kako je definiran u članku 4. točki 11. Direktive (EU) 2015/2366;
8. „račun za plaćanje” znači račun za plaćanje kako je definiran u članku 4. točki 12. Direktive (EU) 2015/2366;
9. „platni instrument” znači platni instrument kako je definiran u članku 4. točki 14. Direktive (EU) 2015/2366;
10. „izravno terećenje” znači izravno terećenje kako je definirano u članku 4. točki 23. Direktive (EU) 2015/2366;
11. „kreditni transfer” znači kreditni transfer kako je definiran u članku 4. točki 24. Direktive (EU) 2015/2366;
12. „potrošač” znači svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe koje su izvan okvira njezine trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti;
13. „klijent” znači potrošač koji je državljanin države članice ili u njoj ima boravište ili poduzeće s poslovnim nastanom u državi članici, a prima uslugu ili kupuje robu unutar Unije, ili to namjerava učiniti, s isključivom svrhom krajnje uporabe;
14. „opći uvjeti pristupa” znači svi uvjeti i druge informacije, uključujući neto prodajne cijene, kojima se regulira pristup klijenata robi ili uslugama koje trgovac nudi na prodaju i koje je trgovac utvrdio, primijenio i učinio dostupnima široj javnosti ili je to učinjeno u njegovo ime, a primjenjuju se ako trgovac i klijent nisu individualno u pregovorima dogovorili sporazum;
15. „roba” znači sve opipljive pokretne, s izuzetkom predmeta koji se prodaju putem izvršenja ili drukčije na temelju zakonske ovlasti;
16. „internetsko sučelje” znači bilo koji softver, uključujući internetske stranice ili neki njihov dio i aplikacije, uključujući mobilne aplikacije, kojima upravlja trgovac ili kojima se upravlja u njegovo ime, a kojim se klijentima omogućuje pristup robi ili uslugama koje nudi trgovac radi uspostave transakcije povezane s tom robom ili tim uslugama;
17. „usluga” znači svaka samostalna gospodarska djelatnost koja se uobičajeno obavlja za naknadu, kako je navedeno u članku 57. UFEU-a;
18. „trgovac” znači svaka fizička osoba ili svaka pravna osoba, neovisno o tome je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja djeluje, uključujući i preko drugih osoba koje djeluju u njezino ime ili za njezin račun, u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću.

Članak 3.

Pristup internetskim sučeljima

1. Trgovci ni uporabom tehnoloških mjera ni drukčije ne smiju klijentu blokirati ili ograničiti pristup svojem internetskom sučelju zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta.
2. Trgovci, zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta, ne smiju preusmjeravati tog klijenta, uz pomoć grafičkog oblikovanja, uporabe jezika ili drugih značajki koje čine internetsko sučelje specifičnim za klijente određenog državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana, na inačicu svojeg internetskog sučelja različitu od onog internetskog sučelja kojemu je klijent prvotno želio pristupiti, osim ako je klijent izričito pristao na takvo preusmjeravanje.

U slučaju preusmjeravanja uz izričit pristanak klijenta, inačica internetskog sučelja trgovca kojoj je klijent prvotno želio pristupiti mora ostati lako dostupna tom klijentu.

3. Zabrane iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se ako je blokiranje ili ograničavanje pristupa ili preusmjeravanje potrebno kako bi se osigurala usklađenost s pravnim zahtjevom utvrđenim u pravu Unije, ili u propisima država članica u skladu s pravom Unije, kojemu podliježu djelatnosti trgovca.

Trgovac u takvim slučajevima daje klijentima jasno i detaljno objašnjenje razloga zbog kojih je blokiranje ili ograničavanje pristupa ili preusmjeravanje potrebno kako bi se osigurala ta usklađenost. To objašnjenje mora se navesti na jeziku internetskog sučelja kojemu je klijent prvotno želio pristupiti.

Članak 4.

Pristup robi ili uslugama

1. Trgovac ne smije primjenjivati različite opće uvjete pristupa svojoj robi ili uslugama zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta u slučajevima kada klijent želi:
  - (a) od trgovca kupiti robu, a ta se roba ili dostavlja na lokaciju u državi članici za koju trgovac u svojim općim uvjetima pristupa nudi usluge dostave ili se ta roba preuzima na lokaciji dogovorenoj između trgovca i klijenta u državi članici u kojoj trgovac nudi takvu mogućnost u svojim općim uvjetima pristupa;
  - (b) od trgovca primiti elektronički isporučene usluge, različite od usluga čija je glavna značajka omogućavanje pristupa i korištenje djelima zaštićenima autorskim pravom ili drugim zaštićenim sadržajima, uključujući prodaju djela zaštićenih autorskim pravom ili drugih zaštićenih sadržaja u nematerijalnom obliku;
  - (c) od trgovca primiti usluge koje nisu elektronički isporučene usluge, na fizičkoj lokaciji unutar državnog područja države članice na kojem trgovac posluje.
2. Zabrana iz stavka 1. ne sprečava trgovce da ponude opće uvjete pristupa, uključujući neto prodajne cijene, koji se razlikuju među državama članicama ili unutar države članice te se klijentima na određenom području ili posebnim skupinama klijenata nude na nediskriminirajućoj osnovi.
3. Sama usklađenost sa zabranom iz stavka 1. sama po sebi ne znači da je trgovac obavezan poštovati neugovorne nacionalne pravne zahtjeve države članice klijenta povezane s dotičnom robom i uslugama ili informirati klijente o tim zahtjevima.
4. Zabrana iz stavka 1. točke (b) ne primjenjuje na trgovce koji su oslobođeni PDV-a na temelju odredaba iz glave XII. poglavlja 1. Direktive 2006/112/EZ.
5. Zabrana iz stavka 1. ne primjenjuje se ako je posebnom odredbom utvrđenom u pravu Unije, ili u propisima država članica u skladu s pravom Unije, trgovcu onemogućena prodaja robe ili pružanje usluga određenim klijentima ili klijentima na određenim područjima.

U pogledu prodaje knjiga, zabranom iz stavka 1. trgovcima se ne onemogućuje primjena različitih cijena na klijente na određenim područjima ako to moraju učiniti na temelju propisa država članica u skladu s pravom Unije.

Članak 5.

Nediskriminacija zbog razloga povezanih s plaćanjem

1. Trgovac, u okviru raspona sredstava plaćanja koje prihvaća, ne smije primjenjivati različite uvjete za platnu transakciju zbog razloga povezanih s državljanstvom, mjestom boravišta ili mjestom poslovnog nastana klijenta, lokacijom računa za plaćanje, mjestom poslovnog nastana pružatelja platnih usluga ili mjestom izdavanja platnog instrumenta u Uniji u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je ta platna transakcija izvršena elektroničkom transakcijom kreditnim transferom, izravnim terećenjem ili platnim instrumentom na temelju kartica unutar istog platnog brenda i kategorije;
- (b) ako su zahtjevi u pogledu autentifikacije ispunjeni u skladu s Direktivom (EU) 2015/2366; i
- (c) ako su platne transakcije u valuti koju trgovac prihvaća.

2. Ako je to opravdano objektivnim razlozima, zabranom iz stavka 1. trgovcu se ne onemogućuje da uskrati isporuku robe ili pružanje usluge dok ne zaprimi potvrdu da je platna transakcija pravilno inicirana.

3. Zabranom iz stavka 1. trgovcu se ne onemogućuje da zatraži naknadu za uporabu platnog instrumenta na temelju kartica za koji u poglavlju II. Uredbe (EU) 2015/751 nisu utvrđene međubankovne naknade te za platne usluge na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) br. 260/2012, osim ako su zabrana ili ograničenje prava na traženje naknada za uporabu platnih instrumenata, u skladu s člankom 62. stavkom 5. Direktive (EU) 2015/2366, uvedeni u zakonodavstvo države članice kojemu podliježe poslovanje trgovca. Te naknade ne smiju premašivati izravne troškove koje trgovac snosi za uporabu platnog instrumenta.

Članak 6.

Sporazumi o pasivnoj prodaji

1. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 330/2010 i članak 101. UFEU-a, ovom se Uredbom ne utječe na sporazume kojima se ograničava aktivna prodaja u smislu Uredbe (EU) br. 330/2010 ni na sporazume kojima se ograničava pasivna prodaja u smislu Uredbe (EU) br. 330/2010 koji se odnose na transakcije izvan područja primjene zabrana utvrđenih u člancima 3., 4. i 5. ove Uredbe.

2. Odredbe sporazuma kojima se trgovcima, u pogledu pasivne prodaje u smislu Uredbe (EU) br. 330/2010, nameću obveze da djeluju u suprotnosti sa zabranama utvrđenima u člancima 3., 4., i 5. ove Uredbe automatski su ništave.

Članak 7.

Izvršavanje

- 1. Svaka država članica određuje jedno ili više tijela nadležnih za primjereno i učinkovito izvršavanje ove Uredbe.
- 2. Države članice utvrđuju pravila o mjerama koje se primjenjuju na kršenja odredaba ove Uredbe te osiguravaju njihovu provedbu. Predviđene mjere moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- 3. O mjerama iz stavka 2. obavješćuje se Komisija i one se objavljuju na internetskim stranicama Komisije.

Članak 8.

Pomoć potrošačima

Svaka država članica određuje jedno ili više tijela nadležnih za pružanje praktične pomoći potrošačima u slučaju spora između potrošača i trgovca koji proizlazi iz primjene ove Uredbe.

Članak 9.

Klauzula o preispitivanju

1. Komisija do 23. ožujka 2020. i svakih pet godina nakon toga izvješćuje Europski parlament, Vijeće te Europski gospodarski i socijalni odbor o ocjenjivanju ove Uredbe. Komisija pritom uzima u obzir ukupni učinak Uredbe na unutarnje tržište i prekograničnu e-trgovinu, uključujući posebno potencijalno dodatno administrativno i financijsko opterećenje za trgovce koje proizlazi iz postojanja različitih primjenjivih regulatornih režima za pravo potrošačkih ugovora. Tom se izvješću, prema potrebi, prilaže prijedlog izmjene ove Uredbe u svjetlu pravnih, tehničkih i gospodarskih promjena.
2. Prvo ocjenjivanje iz stavka 1. provodi se osobito kako bi se procijenilo područje primjene ove Uredbe i opseg zabrane utvrđene u članku 4. stavku 1. točki (b) te bi li se Uredba trebala primjenjivati i na elektronički isporučene usluge čija je glavna značajka omogućavanje pristupa i korištenje djelima zaštićenima autorskim pravom ili drugim zaštićenim sadržajima, uključujući prodaju djela zaštićenih autorskim pravom ili zaštićenih sadržaja u nematerijalnom obliku, pod uvjetom da trgovac ima potrebna prava za relevantna područja.

Članak 10.

Izmjene uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 te Direktive 2009/22/EZ

1. U Prilogu Uredbi (EZ) br. 2006/2004 dodaje se sljedeća točka:
„22. Uredba (EU) 2018/302 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2018. o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 60 I, 2.3.2018., str. 1.), samo ako je klijent potrošač kako je definiran u članku 2. točki 12. te uredbe.”
2. U Prilogu Uredbi (EU) 2017/2394 dodaje se sljedeća točka:
„27. Uredba (EU) 2018/302 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2018. o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 60 I, 2.3.2018., str. 1.), samo ako je klijent potrošač kako je definiran u članku 2. točki 12. te uredbe.”
3. U Prilogu I. Direktivi 2009/22/EZ dodaje se sljedeća točka:
„16. Uredba (EU) 2018/302 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2018. o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 60 I, 2.3.2018., str. 1.).”

Članak 11.

Završne odredbe

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. prosinca 2018.

2. Međutim, članak 6. primjenjuje se na odredbe sporazuma sklopljenih prije 2. ožujka 2018. koji su u skladu s člankom 101. UFEU-a i sa svim ekvivalentnim pravilima nacionalnog prava tržišnog natjecanja od 23. ožujka 2020.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. veljače 2018.

Za Europski parlament

Predsjednica

L. PAVLOVA

Za Vijeće

Predsjednik

A. TAJANI

Izjava Komisije

Komisija prima na znanje tekst članka 9. o kojem su Europski parlament i Vijeće postigli dogovor.

Ne dovodeći u pitanje svoje pravo na inicijativu na temelju Ugovora, Komisija u tom kontekstu želi izjaviti da će u skladu s člankom 9. u prvoj evaluaciji ove Uredbe, koja se treba provesti unutar dvije godine nakon njezina stupanja na snagu, detaljno ispitati kako je Uredba provedena i kako se njome doprinijelo učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Pritom će u obzir uzeti sve veća očekivanja potrošača, osobito onih koji nemaju pristup uslugama zaštićenima autorskim pravima.

U okviru te evaluacije Komisija će provesti i temeljitu analizu izvedivosti te mogućih troškova i koristi povezanih s izmjenom područja primjene Uredbe, osobito s obzirom na moguće uklanjanje izuzeća elektronički isporučenih usluga čija je glavna značajka omogućavanje pristupa i korištenje djelima zaštićenima autorskim pravom ili drugim zaštićenim sadržajima iz članka 4. stavka 1. točke (b) ako trgovac ima potrebna prava za relevantna područja, uzimajući u obzir moguće posljedice koje bi širenje područja primjene Uredbe moglo imati na dotične potrošače, poduzeća i sektore u cijeloj Europskoj uniji. Komisija će također detaljno analizirati treba li u drugim sektorima, uključujući one koji nisu obuhvaćeni Direktivom 2006/123/EZ i koji su izuzeti iz područja primjene Uredbe na temelju njezina članka 1. stavka 3., kao što su usluge u području prijevoza i audiovizualne usluge, ukloniti sva preostala neopravdana ograničenja koja se temelje na državljanstvu, mjestu boravišta ili mjestu poslovnog nastana.

Ako Komisija u evaluaciji zaključi da treba izmijeniti područje primjene Uredbe, priložit će joj zakonodavni prijedlog u tu svrhu.
